

Snabbspår inom den statliga sektorn för djursjukskötare

Bakgrund

Arbetsgivarverket, Saco-S, OFR/S,P,O och SEKO har gemensamt tagit fram detta snabbspår inom den statliga sektorn för nyanlända djursjukskötare med högskoleutbildning inom djursjukvård. Jordbruksverket och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) har också varit delaktiga i diskussionerna.

En avgörande faktor för en lyckad integration av nyanlända ¹ till Sverige är en snabb etablering på arbetsmarknaden där individens kompetens och kunnande kan komma till sin rätt.

Idag finns många nyanlända som saknar fäste på den svenska arbetsmarknaden. Samtidigt finns behov av arbetskraft inom flera yrken där det är svårt att hitta lämplig kompetens. Ett sådant yrke är legitimerade djursjukskötare, som för närvarande bedöms vara ett bristyrke och behovet kommer sannolikt att kvarstå framöver. Enligt en prognos från Jordbruksverket efterfrågas det för närvarande cirka 2600 djursjukskötare på den svenska arbetsmarknaden², men det finns idag endast 1700 legitimerade djursjukskötare. Dessutom kommer pensionsavgångarna bli stora de närmsta åren, vilket kommer att förvärra bristen på djursjukskötare.

Ärligen är det ca 70 veterinärer från tredje land som efter ansökan hos Jordbruksverket får beslutet att de, för att få legitimation, måste gå tilläggsutbildningen för utländska veterinärer TU-VET vid Sveriges lantbruksuniversitet. SLU har dock inte finansiering för fler än mellan 5-7 utländska veterinärer per år. Det är således en stor grupp veterinärer som aldrig kommer att verka som veterinärer i Sverige. Denna grupp skulle kunna erbjudas en möjlighet att omskola sig till djursjukskötare. Även de som har minst tre års studier på högskola inom djursjukvård kan erbjudas denna möjlighet.

Mot bakgrund av rådande situation ser Arbetsförmedlingen och parterna ett behov av att införa ett snabbspår för de som har utländsk utbildning och erfarenhet av djursjukvård i syfte att ta tillvara utländska akademikers kompetens och matcha dem mot arbetsgivare som är i behov av personal.

Snabbspår innebär att parterna gemensamt med Arbetsförmedlingen kommer överens om hur olika insatser kan användas och göras parallellt. Målsättningen är att nyanlända arbets sökande med utbildning och erfarenhet matchas mot relevant kompletteringsutbildning för att bli anställningsbar inom sitt utbildningsområde samtidigt som individen kan knyta värdefulla kontakter och vinna insikt i och erfarenheter av svensk arbetsmarknad genom praktiktiden.

¹ Med nyanländ avses här personer från tredje land som har beviljats uppehållstillstånd de senaste 36 månaderna.

² Jordbruksverkets Rapport 2013:19, Djurens hälso- och sjukvård i ett tioårs perspektiv.

Målgrupp

Målgruppen för detta snabbspår är nyanlända akademiker med minst treårig högskoleutbildning som har en tydlig inriktning på det som ingår i djursjukskötaryrket i Sverige alternativt har en veterinärutbildning och som vill skola om sig till djursjukskötare.

Syfte

Det gemensamma uppdraget i snabbspåret går ut på att identifiera hinder som försvårar eller försenar nyanlända akademikers inträde på arbetsmarknaden och ta fram konkreta åtgärder som skapar snabbare vägar in på arbetsmarknaden. Inom ramen för snabbspåren tar arbetsmarknadens parter gemensamt fram åtgärder som möjliggör för nyanlända akademiker med examen från annat land att snabbare få tillträde till den svenska arbetsmarknaden. Detta ska ske med fortsatt höga krav på kunskap om djursjukvård och djurskydd.

Statistik

I juli 2016 fanns det inom etableringen hos Arbetsförmedlingen 66 djursjukskötare inskrivna under SSYK-koden 3240. Det fanns även 54 veterinärer inskrivna under SSYK-koden 2250.

Processen

Perioden före uppehållstillstånd

Under tiden i väntan på uppehållstillstånd, deltar den asylsökande i olika former av organiserad sysselsättning, som träning i svenska språket samt samhällsorientering. Den asylsökande förväntas, efter beviljat uppehållstillstånd, ha uppnått en viss nivå i svenska språket vid tidpunkten för etableringsperiodens inledning. Det är värdefullt om en initial kompetenskartläggning av den nyanlända akademikern har skett före uppehållstillstånd. Under tiden före uppehållstillstånd är målet att den sökande tar del av information riktad till akademiker om hur bedömning av utländsk akademisk examen går till och skicka in sina examenshandlingar till Jordbruksverket alternativt Universitets- och Högskolerådet (UHR) för att erhålla ett utlåtande som beskriver den sökandes utländska examen och jämför den med en svensk examen. Detta är ett dokument som är värdefullt i den fortsatta processen och vid inskrivning på Arbetsförmedlingen.

Uppdragsutbildning hos SLU

Arbetsförmedlingen och SLU har träffat en överenskommelse om en uppdragsutbildning omfattande 26 veckor för nyanlända med erfarenhet av djursjukvård från sitt hemland. Kurserna kommer att inkludera en introduktionskurs om bland annat svensk lagstiftning och Sveriges antibiotikapolicy, djuromvårdnad vid sjukdomstillstånd, anestesiologi inom djuromvårdnad, kommunikation och rådgivning inom djursjukvård, anatomi och fysiologi, näringslära och fodervetenskap samt rehabilitering inom djursjukvård och vårdhygien inom djursjukvården.

Praktikperiod

Efter avslutade kurser följer en praktikperiod med utsedd handledare på sex månader. I praktikperioden ingår en bedömning av yrkeskompetens (YKB)³. Arbetsgivaren får tillfälle att lära känna en framtida presumtiv arbetstagare och den arbetssökande vinner värdefulla erfarenheter från svensk arbetsmarknad. Deltagaren erhåller etableringsersättning under hela den tid som etableringsperioden omfattar.

³ Ekonomiskt stöd i form av merkostnadsersättning får lämnas till den som anordnar yrkeskompetensbedömning, enligt förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program.

Kunskapsprov för nyanlända djursjukskötare

SLU ansvarar för framtagandet av ett kunskapsprov för de som genomgått den aktuella uppdragsutbildningen för djursjukskötare samt sex månaders praktik. Om personerna klarar utbildningen, praktiken och kunskapsprovet kommer Jordbruksverket ha möjlighet att bevilja deras ansökan om att bli legitimerade djursjukskötare.

Parternas överenskommelse - snabbspår för djursjukskötare inom staten

För att ta tillvara utlandsutbildade akademikers kompetens på svensk arbetsmarknad och för att de ska få en anställning som går i linje med deras utbildning och erfarenhet ser Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter ett behov av att inrätta ett snabbspår för akademiker med minst treårig högskoleutbildning som har en tydlig inriktning på det som ingår i djursjukskötaryrket i Sverige alternativt har en veterinärutbildning och vill skola om sig.

Arbetsförmedlingens insatser

- Kvalitativ matchning.
- Uppdragsutbildning för djursjukskötare vid SLU.
- Arbetspraktik med bedömning av yrkeskompetens (YKB). Merkostnadsersättning utgår med 800 kronor per arbetsdag under max 3 veckor, när deltagaren ska testas i sina praktiska erfarenheter i enlighet med en momentlista som SLU tar fram.
- Uppföljning av snabbspår för djursjukskötare.

Insatser från parterna

- Sprida information till parternas medlemmar, det vill säga arbetsgivare, fackligt förtroendevalda och fackliga medlemmar, om snabbspår för djursjukskötare.
- Verka för att praktikplatser samt handledare finns tillgängliga.